

De maaltijd van de Heer

8 oktober 2017

Het avondmaal is 'maaltijd van de Heer'. Daar laat hij wat gebeuren: hij geeft zich opnieuw aan ons en laat zijn liefde proeven in brood en wijn.

Een gewone maaltijd neemt een belangrijke plaats in in ons dagelijks leven. Het is de bedoeling van de Heer dat zijn maaltijd ook een belangrijke in ons leven heeft of krijgt.

etenstijd

Bij de instelling van het avondmaal zegt de Here Jezus bij een van de bekers van de Pesachmaaltijd: *'Deze beker is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt'*. Dat doet denken aan het bloed bij het oude verbond. Bij de verbondssluiting in Exodus 24 wordt het bloed bij het altaar gesprenkeld. Maar nu wordt de andere helft van het bloed op het volk gesprenkeld. Als teken van de verzoening: er is een band van leven door het bloed tussen God en Israël.

Het valt op dat dit verbond gesloten wordt nadat ook Israël zijn instemming nadrukkelijk heeft gegeven. Het is het verbond van God én Israël. Israël mag leven van verzoening, van Gods vergeving. Maar het neemt zelf ook de volledige verantwoordelijkheid voor dit verbond op zich. En dát bleek de zwakte in het verbond tussen God en Israël: Israëls hart bleek niet trouw.

Maar God greep genadig in! Hij beloofde in Jeremia 31,31-34 een **nieuw verbond**. Daarin gaat het er nog steeds om dat God en Israël in liefde zullen samenleven. Maar de Heer zal het verbond met zijn volk vernieuwen: hij beloofde vergeving én vernieuwing (een nieuw hart). Daardoor zal Israël de Heer echt en voorgoed kunnen toebehoren.

Voor dat nieuwe verbond is opnieuw bloed nodig: het bloed van Jezus Christus.

Vraag 78 *Worden dan brood en wijn veranderd in het eigen lichaam en bloed van Christus?*
Nee, het is bij het avondmaal net als bij de doop.

Bij de doop wordt het water niet veranderd in het bloed van Christus en de doop is ook niet de afwassing van de zonden zelf, maar alleen een door God gegeven teken en waarborg ervan. Zo wordt ook het brood bij het avondmaal niet veranderd in het eigen lichaam van Christus. Maar het brood wordt het lichaam van Christus genoemd, overeenkomstig de aard van de sacramenten en de manier waarop de Heilige Geest hierover spreekt.

Vraag 79 *Waarom noemt Christus dan het brood zijn lichaam, en de beker zijn bloed, of het nieuwe verbond in zijn bloed, en spreekt Paulus van een gemeenschap met het lichaam en het bloed van Christus?*

Christus zegt dat niet zonder dringende reden. Want Hij wil ons daarmee leren, dat zijn gekruisigd lichaam en vergoten bloed de echte spijs en drank zijn, waardoor onze ziel tot het eeuwige leven gevoed wordt, evenals brood en wijn ons tijdelijk leven onderhouden.

Maar vooral wil Hij ons door deze zichtbare tekenen en panden ervan verzekeren:

- ~ ten eerste dat wij door de werking van de Heilige Geest even werkelijk deel krijgen aan zijn echte lichaam en bloed, als wij deze heilige tekenen met de lichamelijke mond tot zijn gedachtenis ontvangen;
- ~ ten tweede dat heel zijn lijden en gehoorzaamheid zo zeker ons deel zijn, alsof wij in eigen persoon voor onze zonden alles geleden en onze schuld aan God voldaan hadden.

Daarom is ook het avondmaal als maaltijd van de Heer een echt bevrijdingsmaal. Bevrijding **van** slavernij van zonde en dood. En bevrijding **tot** een nieuw, duurzaam, eeuwig blijvend leven met God en tot eer van God.

aan tafel

De heilige Geest brengt door het brood en de wijn van het avondmaal ons de liefde Christus (opnieuw) te binnen. Niet door brood en wijn te veranderen in het lichaam en bloed van Christus, maar door dat brood en die wijn ons geloof in het offer van Christus te versterken.

Er zit ook belijdenis en overgave van ons aan de Heer in de viering van het avondmaal. Maar het avondmaal zelf is net als de doop een **sacrament**, een teken van de Heer aan ons. Van wat hij voor ons heeft gedaan. Door het avondmaal wil hij door de heilige Geest ons geloof laten groeien door ons te leren wie we *in Christus* mogen zijn.

van tafel

Het avondmaal gaat over 'bevrijding'. Die bevrijding heeft een doel: dat wij leven met God en tot eer van God. Paulus zegt: *'Dus altijd wanneer u dit brood eet en uit de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt'*.

Lees de Bijbel: Exodus 24,1-11; Jeremia 31,31-34; Ezechiël 36,22-28; Matteüs 26,26-29//Marcus 14,22-25//Lucas 22,15-20; 1 Korintiërs 5,7-8; 1 Korintiërs 10,16-21; 1 Korintiërs 11,23-26; Hebreeën 10,4-10.

Lees de belijdenisgeschriften: Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikelen 33 en 35.

Verkondigen betekent in het Nieuwe Testament steeds 'bekendmaken'. De maaltijd van de Heer vieren én de dood van de Heer verkondigen, horen onlosmakelijk bij elkaar. Als je van tafel gaat, wacht de wereld op je. Je wordt van de tafel direct gezonden om de wereld te verkondigen dat er redding is door het bloed van Christus. Avondmaal vieren is dus ook een jezelf aan de Heer 'ter beschikking stellen': Hier ben ik, van harte bereid om mij door u voor u en anderen te laten gebruiken!

Het hele leven is nieuw geworden door Christus. Om dat nieuwe leven te leven, wil de heilige Geest ons leiden. Ook door de avondmaalsviering wil hij ons met Christus verbonden laten leven. Zodat wij als rank aan de wijnstok verbonden echt vrucht dragen, - tot eer van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Christelijke Gereformeerde Kerk
Aerent Bruunstraat 1, Leiden

voorganger: ds. Rob van der Toorn
tel. 071 - 2000 120 / 06 - 30 42 36 20
e-mail: predikant@cgkleiden.nl

archief van hand-outs: www.cgkleiden.nl